

عنوان مقاله:

انگاره های حکومت مندی مدرن در دوره پیشامشروطه؛ با تاکید بر رساله کشف الغرائب مجدالملک سینیکی

محل انتشار:

تاریخ نامه ایران بعد از اسلام، دوره 10، شماره 20 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

سمیه حمیدی - هیات علمی دانشگاه بیرجند

بیگم ناصری - دانش آموخته کارشناسی ارشد تاریخ دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

ورود تجدد به ایران سرآغاز نظورری پیرامون ماهیت حکومت و تاثیر آن بر عقب ماندگی ایران است. شکست ایران از روسیه طی دو جنگ به تعمیق این اندیشه انجامید. ظهور شخصیت های اصلاح طلب و روشنفکر در این دوره واکنشی به این امر بود. هرچند بسته به نحوه آشنایی و تماس این افراد با تجدد غرب، درک آنان از ماهیت حکومت مدرن و نواقص حکومت در ایران متفاوت بود. نوشتار حاضر بر مبنای روش توصیفی-تحلیلی و با اتکاء به نظریه حکومت مندی میشل فوکو به بررسی نحوه ادراک مجدالملک از ماهیت حکومت مدرن بر اساس تحلیل رساله کشف الغرائب، پرداخته است. این اثر یکی از اولین آثار انتقادی در عصر قاجار است. دستاورد این پژوهش نشان می دهد که مجدالملک به نقد ماهیت حکومت سنتی در ایران براساس نقد حکومت در قالب انتقاد از سلطنت، بی کفایتی کارگزاران و ناکارآمدی نهادهای حکومتی پرداخته؛ اما رویکرد وی بیشتر جنبه سلبی دارد و الگوی بدیلی در مقابل حکومت سلطنتی ارائه نمی دهد. از سوی دیگر درک او بیشتر در قالب حکومت قانون، تفکیک قوه مقننه از مجریه و تلاش در جهت تاکید بر مفهوم ملت در مقابل رعیت و اشارات اندکی به دموکراسی است.

کلمات کلیدی:

مجدالملک سینیکی، کشف الغرائب، حکومت مندی، قاجار، میشل فوکو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1565718>

